

regne paa at lette selve Overtørelsen over Bøltet. Dette staar nu i mine Dine først i anden Række, og der indrømmer jeg, at ganske vist Forholdene kunne være af den Bestaffenhed, at Overtørelsen er umulig eller høist besværlig; men hvad der efter vor Vone kan opnaas, og hvad der er nærmest paatrængende nødvendigt, er at indrette Forholdet paa Landfiden paa de to Kyster, hvor de Reisende som oftest maa tilbringe Dage, saaledes, at det er taaleligt, og mulig sætte dette i Forbindelse med Hovedstationerne i Korsør og Nyborg. Der til kræves ikke saadanne Udgifter, som paa nogen Maade maatte være affrækkende, og jeg tror frendes, at Ordningen af dette Forhold ikke bør udsættes. Den høitærede Indenrigsminister argumenterede isvrigt med Hensyn til selve Dampfærge paa en Maade, som synes mig at føre ham noget vel vidt. Han gif nemlig ud fra, at enhver Udgift, som man paatog sig for at forbedre Kommunikationsmidlerne, inden en vis Aarvække vilde vise sig at være til Fordel og at bringe en større Indtægt (Indenrigsministeren: Paa Hovedrouterne!) Ja, for Hovedrouterne. Jeg vil spørge den høitærede Indenrigsminister, om han da ikke ser, at dette vil føre ham til at anbefale ganske andre Anlæg, mulig en Tunnel under Storebelt eller noget dertil Svarende, som vilde gaa ind under den samme Klassifikation. Dette beviser aabenbart Intet. Naar han her taler om at gjøre noget Ordentligt, saa tror jeg ialtfald, at den nuværende Forbindelse ikke kan kaldes uordentlig. Den kan maaske lade Udskiftning tilbage at ønske, men dette beviser ikke, at den Ordning af Forholdet, som her er foreslaaet, er tilstrækkelig begrundet. Naar den høitærede Indenrigsminister isvrigt sluttede med en Henvisning til de Interesser, der i Sverig ere knyttede til et Foretagende som dette, forekommer det mig, at dette netop viser den Vej, som vi bør følge; thi det indrømmer jeg, at naar en Dampfærgeforbindelse er kommen tilfude over Drefund mellem Rjøbenhavn og Sverig, vil der være al Grund for os til at fortsætte den ogsaa over Storebelt; men disse to Led, finder jeg, staa i en saa uadskillelig Forbindelse med hinanden, at man ikke let tør vælge at udføre det ene forud for det andet. Naar det først har viist sig, at en Forbindelse over Drefund ikke alene er mulig, men ogsaa kan gjenemsjeres, skal jeg ogsaa være villig til at fortsætte den over Storebelt. — Naar det høitærede Medlem for Odense Amts 1ste Valgkreds (Octavius Hansen) troede, at jeg havde gjort mig skyldig i en Forglemmelse ved ikke at tage i Betragtning — og det Samme gjorde tildele den

høitærede Indenrigsminister — at Staten blev Eier af selve Dampfærge og de dermed i Forbindelse staaende Værdier, saa maa jeg modsigte dette, thi jeg talte kun om den Indtægtsforøgelse, som der kunde ventes. Jeg gaar paa ingen Maade ud fra, at den Indtægt af den forpøgede Transport over Storebelt, som er paaregnet, skulde kunne betale Dampfærge og den øvrige Forbindelse, thi De maa erindre, mine Herrer, at der her er Tale om at anskaffe en Dampfærge foruden de nuværende Dampskibe; disse skulle nemlig bibeholdes, og Beskostningen bliver altsaa saa meegt større derved, at der anskaffes et særligt Skib blot for Gods-transporten. Jeg tror ikke, at man under disse Forhold kan sige, at selve Dampfærge og de dertil hørende Havne kan anses for at være noget som helst fordelagtigt Foretagende.

Indenrigsministeren (Lobiesen): Jeg veed ikke, om det høitærede Thing søgte sig meget flaaet ved det Argument, der blev hentet fra en Tunnel under Storebelt. Jeg har ikke foreslaaet nogen Foranstaltning, som jeg vilde anføre, at være et aldeles fantastisk Arbejde, og altsaa ikke tilraadet paa Kommunikationens Omraade at gjøre noget Fantastisk. Heldigvis henhører Dampfærger ikke under denne Kategori. Vi have prøvet dem her i Landet, og naar jeg derfor har tilraadet en Dampfærge, saa er det grundet paa de Erfaringer, man allerede har gjort. Anbringelsen af en Tunnel under Vandet paa 4 Mills Længde er endnu ikke prøvet; den ligger altsaa endnu i Fantasiens Verden, og jeg vil ikke paa et reelt Omraade tilraade noget saa Fantastisk. Naar det høitærede Medlem yttrede, at det skulde være ham en Glæde at støtte en Dampfærge over Storebelt, naar han først havde faaet en Dampfærge over Drefund, saa vil jeg dog bede det høitærede Medlem bemærke, at der i Udviklingen af alle den Slags Forhold er en vis Følgeorden. Havde man begyndt med en Dampfærge over Drefund, saa havde det Naturlige været derefter at faae en Dampfærge over Storebelt og maaske samtidig dermed eller derefter en over Lillebelt. Nu er Dampfærgeanlægene begyndt ved Lillebelt, og det er altsaa naturligt, at vi derefter skaffe en Dampfærge over Storebelt og derefter en over Drefund. Den simple Erfaring synes at lære, at Gangen i Udviklingen af Kommunikationen ikke begynder ved to Ender og stopper paa Midten, men at man begynder fra den ene Ende, ligesom man begynder med en Vej, thi det kan ikke nytte, at man har en Vej med to Ender, naar den ingen Midte har.